

Megoldás. Az első egyenletből z -t kifejezve és a második egyenletbe helyettesítve a műveletek elvégzése után $x^2 + y^2 + xy = 50$ adódik. Ha szorzunk a feltételezés szerint racionális x és y nevezőjének a négyzetével, akkor innen

$$(1) \quad X^2 + Y^2 + XY = 50Z^2$$

adódik, ahol X , Y , és Z már egész számok és van köztük nullától különböző.

Megmutatjuk, hogy az (1) egyenletnek nincsen a triviális $X = Y = Z = 0$ számhármastól különböző megoldása az egész számok körében, innen pedig a feladat állítása következik. Ehhez a 3-mal való oszthatóság, illetve az ilyenkor fellépő maradékok szerint vizsgáljuk (1) két oldalát. Azt bizonyítjuk be, hogy amennyiben (1) teljesül, akkor X , Y és Z is osztható 3-mal. Ez már elég, ugyanis (1)-ben minden tag másodfokú, tehát 9-cel egyszerűsítve ugyanilyen alakú egyenlethez jutunk. Erre az egyenletre a fenti lépést újra és újra megismételve végül az adódik, hogy az (1) egyenlet megoldásai a 3-nak tetszőleges kitevőjű hatványával oszthatók; szükségképpen nullával egyenlők.

Azt kell tehát igazolnunk, hogy ha az X , Y , Z egészekre teljesül (1), akkor $3 \mid X$, $3 \mid Y$ és $3 \mid Z$. Az egyenletet $(X - Y)^2 + 3XY = 48Z^2 + 2Z^2$ alakba írva látható, hogy $(X - Y)^2$ és $2Z^2$ egyenlő maradékot adnak 3-mal osztva. Ismeretes, hogy egy négyzetszám 3-mal osztva 0 vagy 1 maradékot ad, ez tehát csak úgy lehetséges, ha $X - Y$ és Z is osztható 3-mal. Mivel $3XY = 50Z^2 - (X - Y)^2$ és a jobb oldal osztható 9-cel is, azért innen $9 \mid 3XY$, azaz $3 \mid XY$ következik. Mivel a 3 prímszám, X és Y egyike osztható 3-mal. Ennyi viszont már elég, láttuk ugyanis, hogy $X - Y$ osztható 3-mal, így ha egyikük a 3 többszöröse, akkor a másikuk is az. Beláttuk tehát, hogy ha (1) teljesül, akkor $3 \mid X$, $3 \mid Y$ és $3 \mid Z$, a bizonyítást befejeztük.

Megjegyzés. Érdeemes a feladat egyenletrendszerének a jelentését is szemügyre venni. Az első egyenlet egy origón átmenő sík, a második pedig egy origó középpontú 10 egység sugarú gömb egyenlete. A két megoldáshalmaz közös része tehát egy origó középpontú 10 egység sugarú kör a térben, a feladat állítása szerint ezen a körön nincsen olyan pont, amelynek valamennyi koordinátája racionális.